

GEOLOGICKÝ PROFIL ÚDOLÍM ŘÍMOVSKÉ PŘEHRADY

V. Vlček

Arcibiskupské gymnázium, Korunní 2, Praha 2

Horniny monotónní série moldanubika vystupující v údolí Římovské přehrady na Malši mezi obcemi Pořešín a Velešín byly studovány makroskopicky a ve výbrusech. Na většině území se vyskytují především horniny označované v Základní geologické mapě ČR 1 : 25 000 (listy Velešín a Trhové Sviny), jako muskovit-biotitická pararula a muskovit-biotitická pararula s polohami kvarcitické ruly a kvarcitu. Zastoupena je i muskovit-biotitická žula.

Oba typy pararul se vyskytují ve dvou varietách, které se liší obsahem slíd; lze tak rozlišovat ruly s lineárně paralelní nebo plástevnatou texturou. Muskovit-biotitická pararula je tvořena převážně křemenem, oběma živci (plagioklas je většinou sericitizován) a muskovitem a biotitem, který bývá velmi často chloritizován. Akcesoricky se vyskytuje i sillimanit. Muskovit-biotitická pararula s polohami kvarcitické ruly a kvarcitu obsahuje kromě vyššího množství křemene též akcesorický zirkon, sillimanit, granát (pravděpodobně almandin), opakní minerály (pyrit?) a v menší míře též andalusit a turmalín (skoryl). Na puklinách je možné nalézt drobně krystalovaný křemen v podobě jehliček nebo krystalů do velikosti 1 cm.

Polohy kvarcitu jsou většinou menších rozměrů, s výjimkou kvarcitové čočky tvořící hřbet v oblasti obce Sv. Jan nad Malší. Kvarcit má makroskopicky patrné granoblasty křemene, dále obsahuje ortoklas a sericitizovaný plagioklas, akcesoricky zirkon a opakní minerály.

Muskovit-biotitická žula se vyskytuje u Pořešína a tvoří též kótu Chlumská hora (opuštěný lom). Je tvořena křemenem, K-živcem, plagioklasem, biotitem a muskovitem; vzorky z Chlumské hory obsahují navíc větší obsah akcesorií (převážně sillimanit a zirkon).

V jižní části studované oblasti se také nacházejí výchozy sillimanit-biotitické pararuly (křemen, živec, biotit, sillimanit), žuly, která má místy až leukokratický charakter, a na levém břehu u obce Výheň byla zjištěna žíla hrubozrnné žuly se shluky slíd o mocnosti kolem 50 cm.